

om lovfæstet Arbejdstid og i øvrige analoge Sager hylder vi den Anskuelse, at her gør Lovgivningsmagten bedst i at holde sig tilbage. Dette er vort principielle Standpunkt, og sandt at sige forstærkes dette principielle Standpunkt i denne Sag, jo mere vi ser paa Lovforslagets forskellige Enkeltheder.

Jeg skal nu kortelig vende mig til disse; det er ikke min Mening at ville trætte med en detailleret Gennemgang af Lovforslaget — den ærede Ordfører for Venstre foretog paa udmærket Maade en saadan Gennemgang i Gaar —, jeg vil blot tage Eksempler rent i Flæng for at vise Alvoren og det farlige i Lovforslaget, belyst gennem forskellige Eksempler. Jeg tager saaledes nogle af Bestemmelserne i § 7, hvori det hedder, at Bedriftsraadet skal beskæftige sig med Lægning af Arbejdstiden o. s. v. De herhenhørende Spørgsmaal er imidlertid allerede i Forvejen fastlagt i Overenskomsterne og undergivet bestaaende faglige Voldgifts- og Mæglingsregler, der som Slutsten ender i den faste Voldgiftsret. Hvad skal da disse nye Bestemmelser til? Jeg kan ikke se andet, end at Bedriftsraadene vil medføre en alvorlig Fare netop for det faglige Voldgiftssystem med de faglige Voldgiftsretter, der bl. a. regulerer hele Prisløstespørgsmaalet i Haandværket og nu i deres Virksomhed sikrer en ensartet Arbejdsmaade og en ensartet Betaling og derved — hvad jeg ikke tror, Offentligheden er tilstrækkelig klar over — modvirker ensidige Udsving i Arbejdsbetalingen med tilhørende Fordyrelse for Forbruget. Jeg tager dette enkelte Eksempel, fordi jeg tror, at en hurtig og naturlig Følge af Bedriftsraadenes Indførelse netop vil blive den Uensartethed i Arbejdsbetalingen, som maaske teoretisk kan se tiltrækkende ud, men som overført i Praksis ikke des mindre vil vise sig at indeholde uhyre Farer, og som i alt Fald Forbruget vil komme til at betale dyrt. Thi jeg kan med min bedste Villie ikke se, hvad der ellers skulde være af Tiltrækning ved disse Bedriftsraad, hvis de ikke paa en eller anden Maade skulde kunne omsætte deres Resultater i klingende Mønt.

Alle de smukke Ord om Kontrol med Ledelsen og Indsigt i Virksomhedernes Økonomi kan nemlig efter min Opfattelse kun have Betydning, hvis det er Meningen, at Arbejderne kan stille deres Lønkrav i Forhold til, hvad Bedriftsraadene giver dem Indsigt i. Nu tror jeg ikke, at Arbejderne — i hvert Fald ikke taget over en Bank — vil være synderlig genegne til, uanset hvad Regnskaber og Kalkulationer maatte vise,

at gaa ned med deres Løn af Hensyn til den paagældende Virksomhed, naar en saadan Nedgang vilde bringe dem under det almindelige Lønniveau i den paagældende Branche. Jeg tror meget snarere, at den Virksomhed, der vilde paaberaabe sig Nødvendigheden af Lønnedsættelse, fordi den sidder daarligt i det — selv i Tilfælde, hvor den klart kunde bevise det —, vilde opleve enten at se sine Arbejdere sige Nej eller ogsaa at se dem spadsere over til mere heldigt stillede Virksomheder i samme Branche, hvor de kunde faa deres sædvanlige Løn. Lad mig straks tilføje som min personlige Anskuelse, at jeg i og for sig heller ikke synes, at man kunde fortænke de paagældende Arbejdere heri. Men omvendt vil Forholdet jo stille sig ulige anderledes, thi gode Vilkaar for en enkelt Virksomhed vilde utvivlsomt medføre forøgede Lønkrav, og saa er det, at man efter min Anskuelse er ude i Kaos.

Det har i denne Forbindelse interesseret mig meget at læse nogle Udtalelser, som den højtærede Socialminister har fremsat i „Fyns Venstreblad“ for 20. August i Fjor i Anledning af nogle Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Dahlgaard havde fremsat om Lovgivning vedrørende Arbejdernes Andel i Udbyttet. Ministeren afviste — saaledes som jeg allerede fremdrog det i Gaar — det ærede Medlem Hr. Dahlgaards Krav og Tanker og siger saa som en af sine Grunde følgende, som jeg maaske med den højtærede Formands Tilladelse maa læse op: „Hertil kommer, at naar Arbejderne gennem Bedriftsraadene faar Indsigt med Virksomhedernes Ledelse, aabnes der af sig selv Mulighed for, at de ogsaa faar en passende Andel i Udbyttet, thi gaar en Virksomhed godt og giver Overskud, og Arbejderne faar Lejlighed til at se bag de officielle Regnskaber, vil der være aabnet Mulighed for, at de ad faglig Vej kan skaffe sig den Merløn, som de i saa Fald har Krav paa“. Se, det kalder jeg rene Ord for Pengene, og jeg er Ministeren taknemmelig for at have fremsat disse Udtalelser offentligt, selv om de ikke just fremkom i hans Forelæggelsestale.

Naar jeg saa ser paa den i øvrigt ikke meget indholdsrige Ordførertale, det ærede Medlem Hr. Lundberg i Gaar holdt paa Socialdemokratiets Vegne, kan jeg heller ikke se andet, end at den indeholder et eklatant Bevis paa Rigtheden af, hvad jeg siger, at det, som er det afgørende og vil være det afgørende, det, der skal tilstræbes med dette Lovforslag, er dette: højere Løn — Basis for nye Lønkrav. Jeg sagde, at man med en saadan Bevægelse er ude i Kaos. Jeg kunde godt bruge et endnu